



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### **Usage guidelines**

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### **About Google Book Search**

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>



19  
HARVARD COLLEGE LIBRARY

Bought with the income of  
**THE KELLER FUND**

---

Bequeathed in Memory of  
JASPER NEWTON KELLER  
BETTY SCOTT HENSHAW KELLER  
MARIAN MANDELL KELLER  
RALPH HENSHAW KELLER  
CARL TILDEN KELLER

















St. O. Iosif și D. Anghel

# Legenda Funigeilor

Poem dramatic în trei acte

---

I A Ș I  
EDITURA „VIEȚII ROMÎNEȘTI”  
1907

Prețul 1 Leu

Rom 6239.1, 3C



# Legenda Funigeilor



St. O. Iosif și D. Anghel

---

# Legenda Funigeilor

Poem dramatic în trei acte.

---

I A Ș I

EDITURA „VIETII ROMÎNEȘTI“

1907



**PERSOANE :**

---

**Runa**  
**Rilda, mama ei**  
**Hunar**  
**Landor, fratele Runei**





## ACTUL I-iu

---

Interiorul unui castel vechiu cu bolți întretăiate. Fundul scenei se deschide pe o terasă largă, lăsînd să se vadă un parc cu arbori seculari. Printre arbori se străvede un lac. Lumina se schimbă treptat cu mersul norilor, care trec în forme fantastice pe fundul cerului cuprins în deschizătura terasei. Supt bolta terasei e un războiu de țesut, la care stă *Runa* pe gânduri. Intră *Rilda*. În răstimpuri se aud sunete de goarne și clopote.

RILDA

Tot stai pe gânduri, Runa ?

RUNA

Ah, mamă, dragă mamă,  
Acelaș glas de surle

Carè răsună 'ntruna,  
Și clopotele 'n turle  
Ce bat și 'ntr'una chiamă,  
Nu poți s'arunci o vraja  
Să tacă, dragă mamă ?

RILDA

O, pune guri tale straja !

RUNA

Vezi, firele se 'ncurcă,  
Nu pot să ȧes o floare ;  
Șpetezele cind urcă  
Și cad, așa îmi pare  
Că sună a pustiu,  
Că bulgari de țărîna  
Ce cad peste-un sicriu.  
Ce harnică, ȧii minte,  
Era această mină,  
Și ochii ce cuminte  
Știau ca să incheie  
Pe tortul alb de lînă

Frumoase curcubeie.  
 Dar azi știu doar sa plînga,  
 Iar dreapta iscusita  
 Desface și distramă  
 Ce face mîna stînga.  
 N'o fi o vrajă, mama?....

RILDA

Copila mea iubita,  
 De vrajă nu mai spune!  
 Pe cer nu-s semne bune :  
 Nu vezi tu negri nourii  
 Cum se aduna 'n bande  
 Închipuind armate  
 Ce-aleargă și se 'nfrunta  
 Cu flamuri ridicate ?...

RUNA

Mai eri erau ghirlande  
 Închipuind alaiul  
 Unei serbări de nuntă...  
 Schimbau din ora 'n ora,

Din clipă 'n clipă straiul,  
Se risipeau și iară  
Se 'ngemănau în horă  
Ca umbre plutitoare,  
Ca 'nchipuiri de spume,  
Pan' ce intrau pe 'ncetul  
Ca pe-un portal, în soare...  
Ce-s semnele acestea, mamă?

## RILDA

Au toate rost pe lume  
Și toate-și au secretul,  
Sînt semne ce nu mint.  
Și firele de-argint  
Din plete, la batrîni,  
Și liniile scrise  
În palma unei mîni,  
Și semnele din vise  
Și frunțile 'ncrețite,  
Și-o dungă supt pleoape,  
Și nourii pe cer,  
Sînt toate 'nvaluite

De un fatal mister  
De care nimeni, nimeni nu poate ca sa  
scape!

## RUNA

Atunci, ce-i scris pe cer?  
Citește, ce vreau norii  
Ce-aleargă și s'adună,  
De ce mă prind fiorii  
Cînd clopotele sună?

RILDA (căutînd spre cer)

În clopote-i furtună!  
Vroiam să nu-ți răspund,  
Dar clopotul mă 'ndeamnă  
Nimic să nu-ți ascund...  
Ascultă, dragă Rună!  
Vezi, mamă, pe supt norul  
Ce 'nchipue-o arcadă,  
Pe-un nor de-argint cum trece,  
Urmat de-o cavalcadă,  
Pe stepele senine

Un calareț sălbatec  
Cu fulgere pe cască,  
Prăpăstios cum vine  
Gonind spre casa noastră,  
Cum prinde să descrească  
Întinderea albastră  
Și ochiul meu încearcă  
În van să-l recunoască,  
Deși-l cunoaște parcă....

## RUNA

Ală, mană, cine-i oare norul?  
N'o fi chiar Hunar, călătorul,  
Străinul ce-a sosit aseară  
Supt adăpostul casei noastre ?  
Avea și el pe cască fulgere-albastre  
Și calul lui tot alb era  
Cînd a intrat în curte, supt arcadă,  
Urmă de cavalcadă.

## RILDA

Se poate... Dar acum

Se farmă norul.  
Dispare călătorul.  
Învaluită 'n fum  
Se stinge cavalcada,  
Se naruie arcada,  
Și, alb ca zăpada,  
Se face-acuma un castel  
Și-un lac albastru lîngă el,  
Cu palmieri cù umbrele rotunde,  
Cu nuferi albi ce dorm pe unde ;  
Castelu-i nalt, cu arcuite geamuri,  
Iar colo 'n fund, supt un umbriș de  
ramuri,  
Se vede înăuntru, pe fereastra,  
O fată blondă care țese 'ntruna

## RUNA

O mamă, parcă-i casa noastră !

## RILDA

O vezi și tu ca mine, Runa ?  
O vezi cum țese ?



Cum stativele urcă și coboară  
Și cum suveica 'n mini dibace sboara ?  
Cum firele de borangic alese  
Vin unul cite unul să se 'nșire  
Și se prefac  
Painjeniș subțire  
Ca pentru-o cămașe de mire ?

## RUNA

Văd, mama, văd !

## RILDA

Dispar acum și palmieri și lac  
Și nuferii, în unde ;  
Castelu 'ncepe 'ncet să se cufunde ;  
Dispare pan' la geam, treptat-treptat,  
Și fata cea bălaie ce țese ne 'ncetat  
La mindra ei cămașă, —  
Un fulger de lumină o înfașă  
Și-o văd, o văd acuma bine :  
Ah, cum mai samănă cu tine,  
Runa !

## RUNA

O văd și eu, mă văd ca 'ntr'o oglindă.

RILDA (cu spaimă)

Tăria parcă stă să se aprindă !  
Strabate ca un biciu albastru cerul...  
Vezi largile zigzaguri...  
Și steaguri după steaguri...  
Și iată iar armatele 'n șiraguri,  
Cum dau navala,  
Cu caii 'nebuniți de 'nvalmașala,  
Și iată iarăși cavalerul  
Pe calu-i de zăpada,  
Urmat de 'nfricoșata cavalcadă.

RUNA

E Hunar, mamă, cavalerul !  
Îl văd cum m'am văzut pe mine !

RILDA

Acum s'a 'ntunecat tot cerul

Și nu mai văd nimic, dar, iată,  
Perdeaua mare de 'ntuneric  
Se 'nlătură deodată  
De-o mână nevăzută  
Și se deschide-acolo, sus,  
Un luminiș feeric,  
O pajiște pe care doarme dus  
Un om cu fața 'n jos căzută,  
Și unde ochii-mi port  
Nu știu s'aleg de-s flori sau stnge,  
Ca față nu i-o văd și iarăși nu 'nțeleg  
De ce îmi vine parc' a plînge ?  
Și inima îmi spune  
Ca omul care doarme-i Landor,  
E fratele tau, Landor !

RUNA

Vai, mamă, nu sînt semne bune !  
Ce rost să aibă oare toate-aceste ?

RILDA

E Landor, fratele tău Landor este !

Și-acum pricep... Ascultă, dragă Runa!  
 Știi că din țara 'ntreagă se adună  
 Toți tinerii să plece la război,  
 Ca Landor și cu Hunar, amîndoi,  
 Se duc și ei să lupte pentru țară...  
 De-aceea norii care ard în pară  
 Întruchipează o bătălie mare.  
 Frumosul cavaler, pe cît se pare,  
 E Hunar care teafăr o să scape...



RUNA

Castelul însă ce-l vedeam  
 Pe marginea acelei ape,  
 Și fata ce țesea la geam?

RILDA

Chiar tu ești, Runa mea iubită!

RUNA

Și-acel ce doarme dus  
 Pe pajiștea 'nflorită?

## RILDA

E fratele tău Landor, cum ți-am spus!

## RUNA

Și ce 'nsemnează-aceste toate, mamă?  
De ce mă prind fiori și mi-este teamă?

## RILDA

Nu cunoști tu, Rună, dragă Rună,  
Basmul cu cămașa fermecată,  
În trei nopți țesută de o fată,  
În trei nopți la razele de lună?

Albe mini curate de fecioară  
Albe fire trebuie să țeasă  
Celui drag cămașa de mătasa,  
Dacă vrea ca 'n luptă să nu moară...

Albe zile trei, întregi de-arîndul,  
Alb ca tortul alb să-i fie gîndul,  
Albe minile și nepătate  
Ca veșmintul Maicei Preacurate...

Albe razele de-argint cînd ploua  
Tortul alb sa-l ia ca pe-o plamada,  
Și s'amestece cîntînd, în doua,  
Aluatul alb ca o zapadă.

Alb'ășa ca cine-o fi s'o poarte  
Nici cuțit, nici glonte sa-l atingă,  
În razboiu de-apururea să'nvingă  
Și sa fie ocolit de moarte !

## RUNA

(care a ascultat, ca 'ntr'un extaz, se ridică și,  
întinzînd minile spre icoana Preacuratei, cade 'n  
genunchi).

Cum e nimbul alb ce-ți impresoară  
Fruntea ta, așa de alb mi-é gîndul  
Nu trei nopți, ci ani întregi de-arîndul  
Eu aş țese, numai să nu moară !

Clopote și surle pot să sune,  
Moartea poate la ferești să bată,  
Eu ursitei mele m'oiu supune,  
Ca să țes cămașa fermecată.

Aluatul alb ca o zăpadă  
L'oiu lua cînd albe raze plouă,  
L'oiu lua cu mînile-amîndoua  
Sa-l amestec ca pe o plamadă.

Alb' așa voiu țese-o ca s'o poarte  
Fratele meu drag în bătălie,  
Ca de moarte teamă să nu-i fie,  
Ci să fie el stăpîn pe moarte!

#### RILDA

Dar știi tu ce blestem amar  
Au razele de lună,  
Pe fata ce-a păcătuit  
Cum ele se răzbună,  
Cînd altuia i-a dat în dar  
Camașa far' de moarte,  
De moare 'n luptă biruit  
Acel menit s'o poarte?

Blestemul cade-asupra ta,  
Să țeși viața 'ntreagă,  
Din munca fără de temeii  
Nimic să nu s'aleagă,

Să se destrame tortul tau  
Și fir cu fir să sboare,  
Să sboare albi funigei  
In cete călătoare;

Să se destrame tot ce faci,  
Să-ți scape de supt mîni,  
Să se anine de copaci,  
De cumpeni de sîntîni,  
Să treacă repezi la rascruți,  
Pe stoguri să se lase,  
Să se anine sus, pe cruci,  
Pe streșine de case,

Dar nici acolo să nu stea  
Și vîntul să le-alunge,  
Să spue de osînda grea  
Oriunde or ajunge,  
S'alerge, fără de noroc,  
Fir după fir, tot tortul,  
Pan' vor găsi în care loc  
Neîngropat stă mortul.




Și precum țes fulgi după fulgi  
O pinză de zapadă,  
Să se adune ca un giulgiu  
Și-asupra lui să cada,  
Iar fata ce-a păcătuit  
Să țeasă 'n veci nebuna...  
— Acesta-i blestemul cumplit  
Al razelor de lună !

#### RUNA

(a ascultat în genunchi, și întorcându-se din  
nou către icoană)

Alb ca nimbul care-ți impresoară  
Fruntea ta, așa de alb mi-e gândul !  
Nu trei nopți, ci ani întregi de-arîndul  
Eu aș țese, numai să nu moară !



## ACTUL AL II-lea

---

Acelaș decor. Luna, la înălțimea arborilor, aruncă razele pieziș, învăluind stativele și pe Runa care țese. Restul iatacului plutește într'o lumină de vis.

RUNA (singură)

Lună, ca pe-o harfă trec minile mele,  
Firele sînt parcă strune fermecate.  
Stativele cîntă, și eu cînt cu ele..  
Ca o harfă cîntă stativele mele  
Și în noaptea asta toate's luminate.

Nu știu cîntă'n mine sau firele sună,  
Fiecare 'și spune nota lui cu taină,  
De trei nopți într'una țes cu tine, **lună,**  
Țes fără de preget fermecata haină.

Nu știu cîntă 'n mine sau firele sună,..  
 După cum artistul atinge o strună,  
 Mai încet, mai tare, mîna mea cînd țese,  
 Trezește atîtea glasuri ne 'nțelese.

De trei nopți de veghe ți se fără de preget.  
 Nu știu cîntă 'n mine sau firele sună,  
 Nu știu cine cîntă cînd le-ating cu'n  
 deget:

Firul de mătasă sau raza de lună...

Ca o harfă cîntă stativele mele  
 Și-i atita farmec... Umbre violete  
 Umbl' așa sfoase... Ca niște margele  
 Rîd în umbră ochii vechilor portrete  
 Căutînd uimite la mînile mele...

Ah, e-atita farmec și-i atita taină...  
 De-aș sfîrși odata fermecata haină!  
 Scade noaptea... Ceasul prinde lung  
 să bata,

De-aș sfîrși odată haina fermecată!

(Desface pînza de pe sul, pregătindu-se s'o-  
 coase. În acest timp, odată cu ultimele versuri,  
 ceasul bate lung. Hunar intră)

---

HUNAR

Veșnicie să se facă ora asta dulce !

RUNA

(speriată, se 'ntoarce cu tortul în mână)

Pe cine cauți tu, straine ?

HUNAR

Cum? Nu s'a dus frumoasa Rună să  
se culce

Cînd toate dorm ?

RUNA

Ce cauți tu la mine?

Cum îndrăznești să'mi tulburi ora asta ?

HUNAR

O bolta de senin era fereașta  
Și eu treceam supt ea, visînd la moarte,  
Și mă gîndeam că mine plec departe  
Și poate n'o să mai revin.

Și-atunci o formă albă ca un crin,  
Mai albă ca un crin, mai castă  
Se zugrăvi 'n seninul din fereasta  
Și crinul ăsta alb erai tu, Runa !

RUNA (cu grijă)

O taci, să nu te-audă luna !

HUNAR

Și s'a întunecat pe urmă iar fereasta  
Și-apoi, precum arunci  
Într'o sonoră cupă de cleștar  
Ușoare boabe de mărgăritar,  
Așa sonor atunci  
A prins să sune-un glas,  
Incît pătruns de farmec am rămas,—  
Și glasul ăsta era glasul Runii !

RUNA

O taci, tu nu cunoști blestemul lunii !

## HUNAR

O lasă 'n pace luna, și-asculta-mă  
mai bine :

Trei zile sînt acuma, de cînd petrec  
la voi.

De-ai ști tu cită cale lasat-am înapoi,  
Un ghem de l-ai desface, trei zile  
nu'ți ajung

Să măsurî drumul lung  
Ce m'a mînat spre tine.

Viața mea 'nainte era așa pustie,  
Dormeam prin taberi, noaptea, cu  
fruntea pe un scut,  
Tot una mi-era mie să nu mă fi născut,  
Sau să mă pierd în lupte, să mor ca  
un pribeag

La umbra unui steag  
Pe-un cîmp de bătălie

Vedeam pe cer nainte'mi un stol de  
corbi de pradă  
Ca un herold al morții urmam eu ne-  
grul semn

Și nu știam eu singur ce 'nsamn' acest  
indemn —

Acum abia 'mi dau seama ce taină  
m'a 'ndreptat

In goană spre palat  
Să trec pe supt arcadă...

Era indemnul vieții ce m'a cuprins  
de-odată,

Cînd te-am văzut o Rună, și groaza c'o  
să mor,

Cînd aș putea prin tine să fiu ne-  
muritor,

Să am ceea-ce nimeni pe lume n'ar  
avea :

Pe tine, Runa mea,  
Și haina fermecată !

#### RUNA

Cum poți vorbi tu astfel, o Hunar, cînd  
știi bine

Că n'am țesut cămașa pentru tine !

## HUNAR

De n'ai țesut-o pentru mine,  
Atuncea, spune, mîna ta,  
'Nainte ca să vin la tine  
De ce nu mai putea lucra?

## RUNA

De unde știi tu taina mea?

## HUNAR

De n'ai țesut-o pentru mine,  
Atunci de ce privirea 'ți oare  
Nu mai putea să vadă bine  
Pe albul tort s'aleag'o floare?

## RUNA

Ah, Hunar, inima mă doare!

## HUNAR

De n'ai țesut-o pentru mine,  
De ce de cînd eu am intrat,



Rasună, ca un stup de-albine,  
De cîntec vechiul tău palat?

RUNA

O, Hunar, taci,—că e păcat!

HUNAR

De n'ai țesut-o pentru mine  
De ce-i mai albă fața ta  
Ca pînza asta, cînd cu tine  
Vorbesc,—răspunde, Runa mea!

RUNA

De unde știi tu toate-așa de bine?

HUNAR

Painjeniș de raze e 'ntins din stea  
In stea  
Și ca o plasă largă cuprinde universul,  
In care sfera noastră pe osia ei grea  
Ca un painjen negru își cumpănește  
mersul.

Nu mișcă nicairea și nu se farm'o rază  
Pe 'ntinderea acestei rețele diafane,  
Ca în aceiaș vreme mii de meridiane  
Sa nu prinda de veste,  
Și crezi că nu vibrează  
Și 'n noi undele-aceste  
De 'nștiințari secrete  
Și că în fiecare din noi nu dormiteaza  
Aceleași legi ce mișcă enormele  
planete ?

## RUNA

Nu te 'nțeleg, o Hunar, dar cum un  
arc se rumpe,  
Cind e intins prea tare, așa mă simt  
infrântă.  
A tale vorbe-arunca luciri de pietre  
scumpe,  
Și tu te joci cu ele.  
A tale vorbe cîntă  
Ca razele de lună pe stativete mele.

## HUNAR

Nu vorbele arunca luciri de pietre  
 scumpe,  
 Ci-i dragostea din ele ce le aprinde  
 focul.  
 Vazut-ai licuriciul părechia cînd și-o  
 chiamă,  
 Cum? scînteie în aier, ca să-i arate  
 locul?  
 Cum vrei a mele vorbe să nu scînteie,  
 spune!

## RUNA

De ce mă prinde, Hunar, o ne 'nțe-  
 leasă teama?

## HUNAR

Nu-i teamă, ci iubirea!  
 Dar știi tu ce-i iubirea?  
 Știi ce-i o apă mare  
 Ce doarme 'ncatușată în albele ghe-  
 țare?

De ani de zile-acolo a nins și veș-  
nic ninge,  
Țin norii întuneric și noaptea nu mai  
moare,  
Dar vine-odată totuși biruitorul soare,  
Se luptă mult o rază și'n clipa ce-o  
atinge,  
Precum un mag vrăjește cu varga  
fermecată,  
Cu zgomot apa 'și iese din matca  
înghețată,  
Dînd unul peste altul, în valmășag,  
deodată  
Pornesc albastre sloiuri,  
Și tot ce sta acolo încremenit de mult,  
Întreaga rînduială  
Se prăbușește-acuma, curg libere pu-  
hoiuri,  
Și-o larmă, o năvală,  
Un furios tumult,  
Înneacă tot și cîntă scăparea din robie !

## RUNA

Așa e, Hunar, viața mi-era așa pustie !

## HUNAR

Dormeau atâtea doruri în tine 'ncremenite...

Vezi tu, monotonia vieții uniforme,  
Aceiași rînduială și după-aceleași  
norme

La anumite ceasuri,  
Bataile de clopot cînd sună de vecerne,  
Și mobilele toate așa de învechite,  
Și-aceleași coridoare pe care-a tale  
pasuri

Veneau ca să se plimbe,  
Nu ți-au părut adesea că n'au să se mai  
schimbe

Și că devin eterne ?

## RUNA

O, da, simțeam adesea că trebuie să fie  
Și alte lumi mai mindre ca lumea  
mea cea mică.

Și-un gînd vioiu, arare,  
Cum sboar'o rîndunica

Și-atinge'n trecut numai cu aripa-i  
ușoară  
Oglinda apei clare,  
De-o tulbură o clipa în cercuri miș-  
cătoare,  
Așa-mi trecea prin suflet și-l tulbură  
o clipa.  
Și alteori, în noaptea ce s'aduna în  
mine,  
Cum se adună neguri în funduri de  
abisuri,  
Cînd e de-ajuns o piatră în trecut  
aruncată  
De se deschid deodată  
De poți vedea departe ca prin fe-  
rești senine,  
Așa o vorba 'n trecut mă deștepta  
din visuri :  
Și-atunci simțeam eu bine  
Ca trebuie să fie pe un tărîm, departe,  
O lume ca 'n poveste.

## HUNAR

Da, gîndurile tale n'au fost păreri de-  
șarte,  
Căci lumea asta *este!*

RUNA (din ce în ce mai cucerită)

Dar unde, Hunar, unde?

HUNAR (misterios)

Depart, neștiută de ochi profani,  
s'ascunde

Ca o comoară scumpă spre care toți  
aleargă.

Cîți nu-și pierdură mintea voind ca s'o  
dezgroape,

Căutînd-o pretutindeni în lumea asta  
largă,

Cînd ea era aproape.

Ca o comoară-ascunsă care-și vestește  
locul

Cu flacăra-i albastră, de cînd e o-  
menirea,

Și chiamă pretutindeni, dar nu e ni-  
căirea.

Și totuși ea există, și de-om avea  
norocul

Noi vom afla-o poate...

## RUNA

Și ce trebuie să facem ca s'o găsim,  
o, spune!

## HUNAR

Să te desfaci de toate!  
Să rupi îngusta punte  
Ce leaga cu trecutul,  
Și tot ce te supune  
Și-ți poruncește lutul  
Și tot ce-ți farmă viața în mii de griji  
mărunte;  
Să 'nduri, fără să murmuri, oricare  
suferinți,  
Să uiți și neam, și lege, și casă, și  
părinți,  
Să calci tot în picioare,  
Și să nu stai la gânduri chiar dac' ar fi  
să-ți ceară  
O jertfa cît de mare!

## RUNA (repede)

O jertfa! Spune: care?  
O fac, orice mi-ai cere!



## HUNAR (imperios)

De este-așa, da-mi tortul și vin' cu mi-  
ne 'n lume!

## RUNA (cu spaimă)

O, cine ești tu, Hunar, și ce mă 'ndemni  
să fac?

O, cine ești? Raspunde! Abia îți știu  
de nume

Și cum de-a ta putere nu pot să  
mă desfac?

Să-ți dau eu ție tortul ce nu ți-a  
fost sortit,

Să moară 'n luptă Landor, și mama,  
scumpă mamă,

S'aud cum mă blesteamă?

Nu, asta nu se poate!

## HUNAR (ironic)

Vezi cît de mică ești!  
Erai ursită 'n lumea aceasta să trăești!  
Nu-ți era data ție ca să găsești co-  
moara!

## RUNA

Comoara! Dar blestemul? Eu de blestem mă tem!

## HUNAR

Iubirea e mai tare ca orișice blestem!

(Se face ziuă; s'aude în depărtare cîntecul cocoșilor, apoi tot mai aproape. La scară răsună tropotul calului. *Hunar* tresare și pălește. Se 'ntoarce hotărît.)

Privește, - i ziuă-afară, și calul mă așteaptă.

Raspunde: vii cu mine?

Sau plec,—și nu mai viu!

RUNA (eșită din minți)

Da, Hunar, viu cu tine!

(fa tortul și i-l dă)

Al tău să fie tortul— a ta și eu să fiu!

(cade în brațele lui leșinată)

## HUNAR

(se uită la ea ironic, o așază frumos lingă stative și rostește, zîmbind :)

Sarmană pasărica! Aceleași sinteți  
toate!

(Se depărtează încet, privind peste umăr la Runa,  
leșinată la stative,—și dispăre).



## ACTUL AL III-lea

---

(Au trecut ani de zile. Scena reprezintă acelaș decor. Deschizătura terasei încadrează parcul veștețit, în cele din urmă zile de toamnă. Se luminează de zi. Mobilele din casă, care încep să se lămurească în lumina zorilor, arcurile dela ferești, oglinzile, cercevelele ușilor, sînt acoperite de fire albe din tortul destrămat de pe stativ. La fiecare mișcare, firele se leagănă ca purtate de vînt, își schimbă locul plutind încet prin aier, unele parcă vin pe ferești, și altele parcă stau să plece. Runa, nebună, ofilită de suferinți, umblă ca o umbră prin casă, de ici-colo, adunînd cu stăruință firele plutoare).

### RUNA

Mai meșteri decît mine, păianjeni țesători,  
N'au stativle voastre hodina niciodată,  
Cînd eu lucrez zadarnic din noapte  
până 'n zori,  
Și nu mai pot să mintui cămașa fermecată.

V'alung mereu din casă, dar pân' să  
   prind de samă,  
 Paianjenișul văstru la loc se re'ntre-  
   gește...  
 O, spuneți cum se face că pinza voas-  
   tră crește,  
 Pe cînd a mea se rumpe și 'n aier  
   se distramă ?

#### CORUL FUNIGEILOR

(nevăzut, departe)

Noi funigei sîntem,  
 Noi sîntem însuși tortul  
 Ce-l poartă un blestëm  
 Ca să găsească mortul !

#### RUNA

(cu mîinile pline de firele adunate, pe care le  
   aruncă pe geam)

Duceți-vă în lume, păianjeni bleste-  
   mați !  
 Că nu-mi rămîne vreme să vă gonesc  
   mereu,  
 Ce vă țineți întruna așa, de pasul meu ?  
 Ce spuneți voi întruna ? Pe cine căutați ?

FUNIGIILE

Zădarnic ne alungi  
 Și ne gonești afară,  
 În mii de fire lungi  
 Noi ne-om întoarce iară !

RUNA

(cu desnădejde, se așază la stative)

Asemeni unei harfe cu strune fărâmate,  
 Așa sînteți acumă, voi, stativele mele !  
 Spetezele suspină și cad așa de grele,  
 Și nu mai știu nici ceasul străvechiu  
 ce oră bate.

Zorită port suveica în mîna mea di-  
 bace,  
 Se pare-a crește tortul și-atuncia prind  
 putere,  
 Dar sulul se 'nvîrtește în loc, și pîn-  
 za pierde...  
 Și nu știu cine vine mereu de mi-o  
 desface.

A cui să fie mîna aceasta nevăzută ?

Cum aș zdrobi-o, Doamne, s'o prind  
 între speteze,  
 Și-aș pune-o cu de-a șila să stee,  
 să-mi lucreze,  
 Sărmana pînza albă de-atîția ani țe-  
 sută !

(Țese. *Rilda* intră)

RILDA

Tot nu mai ai hodina, Runa ?

RUNA

Nu, mamă !

RILDA

Ce blestēm cumplit !

Vai, ce amarnic se răzbună

Neîndurata lună !

Ce slabă ești și pală !

Paloarea ei spectrală

Pe-obraji ți s'a întins,

Și nu știu : fire albe din tortul risipit

In părul tău s'au prins,  
 Ori părul tău acuma e alb cu dinadins ?  
 Mai ieri, ca o podoabă tu straluceai  
 în casa,  
 Și-atita de frumoasă  
 Te răsfrîngea oglinda cu drag, și  
 ochii mei.  
 Dar cînd te văd acuma...  
 (plînge)

RUNA (cu mustrare)

De cît mereu să plîngi,  
 Mai bine-ai face, mamă, păianjenii  
 să-i strîngi.  
 Nu-i vezi cum țes întruna și vor să  
 mă întreacă ?  
 Nu-i vezi cum țes și 'mbracă,  
 De jos și până 'n grinzi  
 Ietacul pretutîndeni, pe jețuri, pe o-  
 glinzi,  
 Pe vechile portrete, pe uși, pe cer-  
 cevele,  
 Cum își anină 'n grabă urtele perdele,  
 Cum împletesc și leagă  
 Din ce în ce mai des,



De parcă vor să prindă în plasă ca-  
 sa 'ntreagă  
 Și minile să-mi lege să nu mai pot  
 să Țes?  
 Paianjenii!.. alunga-i odata, mama  
 draga!

#### FUNIGEI

Noi funigei sîntem!  
 Noi sîntem însuși tortul  
 Ce-l poartă un blestем  
 Ca să găsească mortul!

#### RUNA

Î-auzi ce spun ei, mamă?

#### RILDA

Mar aiurezi, sărmană!  
 Eu nu aud nimic...

#### RUNA

ÎN'auzi ce spun de-un tort  
 Ce 'n mii de fire-aleargă

Ca să găsească un mort  
În lumea asta largă ?

RILDA

Nu, eu n'aud nimic !

FUNIGEII

Umblat'am cale lungă  
Și nicăirea nu-i,  
Blestemul iar ne-alungă  
Să dăm de urma lui....

RUNA

I-auzi acum ce zic ?

ALȚI FUNIGEII (foarte departe)

Noi am umblat pe ape  
Crezind că l-am găsit,  
Dar când eram aproape,  
Un vânt ne-a risipit!

## RUNA

Acuma alții cîntă!  
Cum, tot n'auzi nimic?

## RILDA

Ce gînduri te frămîntă !

## FUNIGEII (mai aproape)

Pe-o pajiște în floare  
Noi l-am găsit —

## ALȚI FUNIGEI

De-acum,  
Gătiți de 'nmormîntare,  
Căci mortul e pe drum !

## RUNA (cu un țipăt)

Ăh, mortul e pe drum !

(se aud trâmbițe și un marș funebru):

RILDA (aleargă la fereastră).

Da, 'n praful de pe cale  
Se vede un convoiu.  
Aud cîntări de jale,  
Și trîmbiți de războiu.

RUNA

Se pierd încet supt ramuri,  
Și iată-i iar pe drum,  
Se 'nclină negre flamuri,  
Se deslușesc acum.

RILDA

Un cal pășește 'n frunte  
Și nimeni nu-i pe cal,  
Acuma trec pe punte  
Și intra supt portal.

RUNA

Vuește poarta largă,  
Convoiul s'a oprit,

Zăresc acum pe targă  
Un mort acoperit...

RILDA

Alătura de dînsul  
O suliță și-un scut...  
Ma podidește plînsul,  
Caci vai! l-am cunoscut!

RUNA

Dacă-l cunoști tu, mamă,  
O spune: cine-i el?  
Raspunde, cum îl cheamă?  
Ce caută 'n castel?

RILDA

S'aud acum pe scări...  
O taci! că iată-i sus...

RUNA

Ce jalnice cîntări!

## RILDA

## Pe cine mi-au adus?

(Intră convoiul. Oamenii lasă jos targa, acoperită toată de un giulgiu de funigei. În timpul acesta, pe cînd Runa cade în brațele Rildei, se aude):

## CORUL FUNIGEILOR

(de pretutindeni)

Din noaptea cînd ai dăruit  
Camașa făr' de moarte,  
În lumea larg'am pribegit,  
Am fost așa departe.

Cum ne urzeau a' tale mîni,  
Noi dispăream pe geamuri,  
Cădeam pe cumpeni de sîntîni  
Ne animam de ramuri,

Treceam cu grabă la răscredi  
Lungi fire de mătase,  
Cădeam pe stoguri și pe cruci  
Pe streșine de case,

Dar nici acolo noi n'am stat  
Și am umplut pământul,  
Pan' ce de urma lui am dat—  
Gatiți deacum mormintul !

Căci noi de-acum ne pribegim,  
Ci 'n fiecare toamnă  
Vom reveni să povestim  
Blestamul tău ce 'nsamnă.

Să știe cine ne-a zări  
Ca nu mai are parte  
Pe lume nimeni a urzi  
Cămașa făr' de moarte!

(Incetul cu incetul se desprind funigiei de  
pretutindeni, și ca luat de-o mână nevăzută, se  
dă la o parte giulgiul, lăsind descoperit mortul.  
Runa îl zărește și abia acum îl recunoaște).

RUNA

Ah, Landor, dulce frate !

RILDA

Ah, fiul meu pierdut !





Și-am mai văzut deodată în cete  
călătoare  
Cum stăruiau în aer lungi fire de  
mătăasă :  
Veneau de pretutindenii, făceau po-  
pas o clipă,  
Precum sclipește 'n aier întinsă, o  
aripă,  
Și iar porneau în urmă încet să se  
coboare,  
Și-acolo 'n locul unde cădeau mereu,  
gramadă,  
Cum sta întroenit,  
Ca supt un giulgiu de albă și lucie  
zapadă,  
Acolo l-am găsit!—

## FUNIGEEI

(se adună mereu, se desprind treptat și dis-  
părînd pe ferești, se aud cîntînd tot mai departe).

Pe pajiștea în floare  
Noi mortul l-am găsit,  
Sărmană țesătoare  
Ostînda s'a sfîrșit !

## RUNA

(ca deșteptată dintr'un vis, își duce minile la  
tîmple, și îngenunchind lîngă mort, cu fața spre  
icoană, se roagă).

Alb ca nimbul alb ce te 'mpresoară,  
Tot așa mi-era odată gîndul...  
Am țesut atîția ani de-a rîndul...  
Las' acuma roaba ta să moară!

De-am greșit, a fost fără de vrere...  
O putere mai presus de mine  
M'a făcut să uit ce-i rău și bine,—  
Și nu știu ce a fost acea putere!

Stam să țes cămașa de mătasă...  
Albă era noaptea,—și deodată,  
Fără ca în ușa mea să bată,  
A intrat un om străin în casă.

Ochii lui ca două pietre rare  
Licăreau așa ciudat supt geană,  
De părea c'ar fi o arătare  
Rătăcita 'n lumea pămînteană.

Flăcări vii erau a' lui cuvinte  
 Și se impleteau așa maestre  
 Când vorbea... o, da, mi-aduc aminte,  
 Da, n'avea nimic din lumi terestre...

Adiau acum așa de line,  
 Și acum vuiiau ca o furtună,  
 Se 'mpleteau cîntînd pe lînga mine,  
 Pan' m'au prins pe'ncet ca 'ntr'o  
 cunună.

Și n'a fost cunună, Preacurată,  
 Cum crezusem eu, nenorocita,  
 Ci a fost cătușă blestemată :  
 Nu era Amorul, ci Ispita !

Alb ca nimbul alb ce te 'mpresoara,  
 Fă să-mi fie astăzi iarăși gîndul!...  
 Am țesut atîția ani de-a rîndul...  
 Las' acuma roaba ta să moară!  
 (Cade sfîrșită, peste trupul fratelui său. Rilda  
 și toți cei de față îngenunche și se roagă).

RILDA (în genunchi)

O Maică Preacurată, îndură-te de noi!

De-a fost ca să descindă asupra ei  
Păcatul,  
A fost o încercare...

CORUL și RILDA

Indură-te de noi!

RILDA

Îmbrac' atitea haine pe lume Necuratul  
S'ademeneasc' un suflet...

CORUL

Indură-te de noi!

RILDA

Fa să coboare pacea pe viața ei trudită,  
Prefă-te 'n bunătațe...

CORUL

Indură-te de noi!



## CORUL și RILDA

O Maica Preacurată, îndură-te de noi

RUNA (în agonie)

Alb ca nimbul ce te 'mpresoară,  
Fa să-mi fie astăzi iarăși gîndul!  
Am țesut atîția ani de-a rîndul...  
Las' acuma roaba ta să moară!

CEI DIN URMĂ FUNIGEI

Adormi de-acu 'mpăcat  
În lumea neființii,  
Biet suflet încercat,  
De para suferinții!

UN ECOU DEPĂRTAT

Marire suferinții!

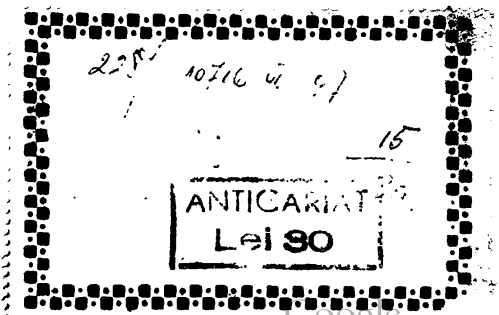








15



228/ 10716 v. 97

15

ANTICARIAT  
Lei 90



15

220  
10716 u. 97

15

ANTICARIAT  
Lei 90



This book should be returned to  
the Library on or before the last date  
stamped below.

A fine is incurred by retaining it  
beyond the specified time.

Please return promptly.

